

Märt Pöder
tramm@p6drad-teel.net

31.07.2026 nr 12-19/26-30/2

Vastus selgitustaotlusele

Vastusena Teie selgitustaotlusele, mis puudutab Teie eemaldamist Vabariigi Valimiskomisjoni 30. juuni 2026. aasta koosolekult, selgitan järgmist.

Teatasite 30.06.2026 kell 15.30 alanud koosoleku vaatlemise soovist 30.06.2026 kell 14.01. Vastusena edastas riigi valimisteenistus Teile koosoleku lingi ja kordas Vabariigi Valimiskomisjoni juhiseid – koosolekuruumi tuleb siseneda eelnevalt teada antud nimega ning sisenedes tuleb olla valmis enda esitlemiseks (kaamera ja mikrofoni peavad töötama).

Koosolekule sisenes isik kasutajanimega Märt P, kellel ei töötanud kaamera ega mikrofoni. Koosolekul oli küll võimalik tuvastada, et sisenenul on võimalus koosolekul toimuvat kuulda (osaleja reaktsioon käemärgi tõstmisega), kuid puudus võimalus tuvastada, kas sisenenud isikul on võimalus ka näha koosolekul toimuvat ning siseneja ei täitnud valimisseadustes sisalduvat nõuet end esitleda. Koosoleku protokollist nähtub, et komisjoni liikmed ei nõustunud mittetuvastatava isiku koosolekuruumis olemisega, mistõttu isik kasutajanimega Märt P eemaldati koosolekuruumist.

Olete seisukohal, et digitaalselt allkirjastatud kohalolekuteate saatmisega e-kirja teel 30.06.2026 kell 15.19 täitsite esitlemisnõude. Komisjon seisukohaga ei nõustu.

Vabariigi Valimiskomisjon on seadnud elektroonilise koosoleku vaatlemisele järgmised tingimused: koosolekut on võimalik vaadelda isikutel, kes on soovist teada andnud hiljemalt üks tund enne koosoleku algust e-posti teel, koosoleku vaatlejal tuleb siseneda ooteruumi vaatlemise sooviga teada antud nimega 10 minutit enne koosoleku algust ning olla valmis enda esitlemiseks koosolekuruumi sisenemisel (kaamera ja mikrofoni peavad töötama). Neid, kes end ei esitle või kellel pole võimalust mikrofoni või kaamerat kasutada, koosolekuruumi ei lubata.

Riigikohus on selgitanud, et koosoleku juhatajal on õigus eemaldada isik, kes ei täida esitlemiskohustust (RKPJKo 24.07.2025, 5-25-21/2, p 14), komisjonil on õigus nõuda vaatlejalt nime ja enese näitamist kaamera vahendusel (RKPJKo 23.07.2025, 5-25-18/6, p 24 ja seal viidatud) ning vaatleja eemaldamine identifitseerimisest keeldumise tõttu on õiguspärane (RKPJKo 19.09.2025, 5-25-33/2, p 3). Samuti on Riigikohus selgitanud, et ei riigi valimisteenistus ega Vabariigi Valimiskomisjon ei pea tegema lisapingutusi, et

tuvastada nimi nt isiku poolt varem saadetud e-kirjade vms abil (RKPJKo 23.07.2025, 5-25-18/6, p 25). Kokkuvõtlikult võib öelda, et Riigikohus on seisukohal – valimiste vaatlemise õigus ei ole piiramatu, see eeldab heauskset käitumist ja seadusest tulenevate kohustuste täitmist.

Lõpetuseks lisan, et kui Te vaatamata esitatud selgitustele leiate, et Teie kui vaatleja õigusi on rikutud, on Teil vastavalt valimisseadustele ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seadusele võimalik esitada valimiskaebus Vabariigi Valimiskomisjoni toimingute peale kolme päeva jooksul arvates vaidlustatava toimingu sooritamise ning kaebetähtaja mittejärgimisel tuleks lisada ka tähtaja möödalaskmise põhjused koos taotlusega tähtaja ennistamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingrid Kullerkann
Vabariigi Valimiskomisjoni esimees

Katrin Laaniste
katrin.laaniste@valimised.ee